

НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ М.П.ДРАГОМАНОВА

Близнюк Микола Миколайович

УДК 372.8(004):378:6(375)

**ФОРМУВАННЯ ОСНОВ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ У
СТУДЕНТІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ
ПРИКЛАДНОГО ТА ДЕКОРАТИВНОГО МИСТЕЦТВА**

13.00.02 – теорія і методика навчання інформатики

Автореферат
дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата педагогічних наук

Київ, 2001р.

Дисертацією є рукопис
Робота виконана в Прикарпатському університеті
імені Василя Стефаника Міністерства освіти і науки України

Науковий керівник - кандидат педагогічних наук, професор,
Грицюк Богдан Антонович,
Прикарпатський університет імені Василя Сте-
фаника, завідувач кафедри загальної та соціа-
льної педагогіки

Офіційні опоненти :

- доктор педагогічних наук,
академік АПН України, професор,
Жалдак Мирослав Іванович,
Національний педагогічний університет імені
М.П.Драгоманова, завідувач кафедри основ інфор-
матики та обчислювальної техніки
- кандидат фізико-математичних наук, доцент,
Сумський Вадим Іванович,
Вінницький державний університет
ім.М.Коцюбинського, доцент кафедри фізики

Провідна установа - Кіровоградський державний педагогічний уні-
верситет імені В.Винниченка Міністерства освіти і
науки України, кафедра основ інформатики та
обчислювальної техніки,

Захист відбудеться “__24__” квітня__200__р. о __ годині на
засіданні спеціалізованої вченої ради Д 26.053.03 в Національному
педагогічному університеті імені М.П.Драгоманова, 01601, м. Київ,
вул.Пирогова, 9.

З дисертацією можна ознайомитись у бібліотеці Національного пе-
дагогічного університету імені М.П.Драгоманова, 01601, м. Київ,
вул. Пирогова, 9.

Автореферат розісланий “_23_”_березня__2001 р.

Вчений секретар
спеціалізованої вченої ради

Є.В.Коршак

Загальна характеристика роботи

Актуальність дослідження. Впродовж останніх десятиріч відбувається інтенсивна інформатизація суспільства. Ми є очевидцями настання інформаційної епохи, в якій інформація та її вища форма - знання стає вирішальним чинником розвитку суспільства. Сучасні інформаційні технології та системи відіграють вирішальну роль у забезпеченні адміністративного й господарського управління, підготовці й розповсюдженні масової інформації, розширенні інформаційної взаємодії між людьми, розвитку освіти, науки, охорони здоров'я, культури.

Одним із головних завдань, які визначає Державна національна програма "Освіта" (Україна ХХІ століття), є створення умов для формування освіченої, творчої особистості, реалізації та самореалізації її природних задатків і можливостей в освітньому процесі. В аспекті розв'язання даної проблеми назріла необхідність удосконалення системи підготовки фахівців художньо-мистецьких спеціальностей і прикладного та декоративного мистецтва зокрема. Адже навчальні заклади такого типу є осередком української національної культури, творчості й самобутності.

Перспективним шляхом вирішення піднятого питання є впровадження в навчальний процес нових інформаційних технологій, що базуються на системному підході та диференціації навчання. Масштаби та ефективність використання комп'ютерної техніки та нової інформаційної технології зумовлюють високі вимоги до інформаційної культури, від чого залежить науково-технічний і економічний потенціал держави. Саме тому інформаційна культура розглядається зараз як необхідний атрибут освіти спеціаліста будь-якого профілю й основи її необхідно закладати студентам під час навчання в різноманітних навчальних закладах. Значна роль у розв'язанні цього питання належить навчальному курсу "Основи інформатики та обчислювальної техніки".

На превеликий жаль, стрімкий розвиток обчислювальних засобів як програмних, так і апаратних, не приводить до такого ж стрімкого використання комп'ютерних методів моделювання у вищих навчальних закладах прикладного та декоративного мистецтва I-II рівня акредитації. В наш час розвиток інформатики замикається на саморозвитку, коли більшість програмних продуктів і основні сили програмістів направлені на обслуговування роботи самих персональних комп'ютерів, а не на їх широкомасштабне використання у суміжних областях. Для зміни тенденції потрібна науково обґрунтована методика формування основ інформаційної культури студентів, зокрема, у вищих навчальних закладах прикладного та декоративного мистецтва.

Сьогодні вже накопичено значний досвід використання нових інформаційних технологій у навчальному процесі, який висвітлено в працях В.Г.Болтянського, В.П.Беспалька, А.Ф.Верлани, М.З.Грузмана, А.П.Єршова, М.І.Жалдака, В.М.Монахова, Н.В.Морзе, Ю.А.Первіна, С.А.Ракова,

Ю.С.Рамського, В.Г.Розумовського, І.Ф.Следзинського, С.І.Шварцбурда та ін. Психологічні аспекти з цього питання досліджувались в роботах П.Я.Гальперіна, В.П.Зінченка, Ю.І.Машбиця, В.В.Рубцова, Н.Ф.Тализіної, І.М.Яглома.

Одним із найбільше діючих чинників, що негативно впливають на практичне рішення аналізованої проблеми, є недостатній рівень інформаційної культури студентів – випускників вищих навчальних закладів прикладного та декоративного мистецтва І-ІІ рівня акредитації. Теоретична й практична значимість істотного поліпшення основ інформаційної культури настільки велика, що рішення цієї задачі знаходить статус самостійної науково-педагогічної проблеми. Різноманітні аспекти її рішення знайшли свій відбиток у працях Н.В.Апатової, А.П.Єршова, Б.Г.Житомирського, М.І.Жалдака, В.М.Заварикіна, Е.І.Кузнецова, М.П.Лапчика, С.І.Машбиця, Ю.С.Рамського, В.В.Щеннікова, М.І.Шкіля та ін. У них, зокрема, висвітлено питання змісту курсу інформатики й обчислювальної техніки для ВНЗ (А.П.Єршов, А.Г.Есаян, В.Г.Житомирський, М.І.Жалдак, В.М.Заварикін, Е.І.Кузнецов, Л.П.Лапицька, М.П.Лапчик, А.І.Павловський, Ю.С.Рамський і ін.), методики його викладання (М.І.Жалдак, М.П.Лапчик і ін.).

Проте саме курс основ інформатики й обчислювальної техніки, як основа формування інформаційної культури студентів перетерплює в даний час істотні зміни. Насамперед, змінюється структура навчання інформатики в загальноосвітній школі. Ці питання ще не одержали належного відбитку в навчальних закладах І-ІІ рівня акредитації, де до навчання є свої вимоги й особливо в організації навчально-виховного процесу.

Попри велике наукове й практичне значення згаданих досліджень ряд аспектів потребують подальшого вивчення. Зокрема, недостатньо розроблені питання методики формування основ інформаційної культури студентів вищих навчальних закладів прикладного та декоративного мистецтва І-ІІ рівня акредитації, невеликий вибір навчальних курсів з основ інформатики для студентів цих навчальних закладів.

Усвідомлення об'єктивної потреби рішення аналізованої проблеми, її недостатню розробленість у теорії і породжені цим негативні явища в практиці обумовили вибір **теми** дослідження.

Важливість формування основ інформаційної культури студентів, з одного боку, і недостатня розробленість методики навчання, особливо такої, що передбачає використання засобів комп'ютеризації (зокрема, нових інформаційних технологій), з іншого боку, визначає актуальну соціальну значиму педагогічну **проблему дослідження**.

Дисертаційне дослідження пов'язано з планами й темами науково-дослідної роботи Прикарпатського університету ім. Василя Стефаника та Інституту засобів навчання АПН України "Науково-методичне забезпечення використання у дидактичному процесі засобів навчання нового покоління" (№0100U002034 держреєстру) та "Дидактичні засоби формування

комп'ютерно-орієнтованого навчального середовища" (№0100U002033 держреєстру).

Мета дослідження полягає у науковому обґрунтуванні й розробці ефективної методики навчання щодо формування основ інформаційної культури студентів вищих навчальних закладів прикладного та декоративного мистецтва за допомогою комплексного використання НІТ.

В основу дослідження покладено **гіпотезу**: Шляхом комплексного використання НІТ можна розкрити основні складові інформаційної культури і домогтися формування в студентів її основ, якщо забезпечити ефективне управління навчальною діяльністю, яке спирається на науково-психологічні закономірності розвитку мислення студентів та дотримання адекватних вимог до процесу навчання.

Об'єктом дослідження є процес навчання студентів у вищому навчальному закладі прикладного та декоративного мистецтва.

Предметом дослідження є формування в студентів вищих навчальних закладів прикладного та декоративного мистецтва основ інформаційної культури за допомогою комплексного використання НІТ.

Завдання дослідження:

- з'ясувати психолого-педагогічні засади формування основ інформаційної культури студентів, визначити методичні вимоги до комп'ютерно-орієнтованого забезпечення навчального процесу;

- розробити методику формування основ інформаційної культури студентів вищих навчальних закладів прикладного та декоративного мистецтва за допомогою комплексного використання НІТ;

- експериментально дослідити ефективність створеної методики.

Поставлені завдання обумовили вибір **методів проведення дослідження**:

- аналіз науково-методичної, психолого-педагогічної літератури стосовно проблеми дослідження, навчальних планів і програм, підручників з інформатики та комп'ютерної графіки;

- аналіз і узагальнення зарубіжного й вітчизняного досвіду використання комп'ютерів у навчальному процесі;

- педагогічний експеримент.

- розробка та педагогічна перевірка експериментального варіанту змісту курсу "Основи інформатики та обчислювальної техніки", що враховує особливості навчання в навчальному закладі прикладного та декоративного мистецтва.

Зокрема, у процесі вивчення стану проблеми в педагогічній науці був використаний метод опрацювання літературних джерел і наступний теоретичний аналіз одержаних матеріалів. В якості предметів вивчення й аналізу були використані теоретичні праці з педагогіки, психології, інформатики й обчислювальної техніки, кібернетики й інших галузей наукових і технічних знань. У процесі вивчення стану досліджуваної проблеми в практиці були використані такі методи, як анкетування викладачів і студентів, індивідуальні й групові бесіди з ними, аналіз результатів виконання письмових завдань і

усних відповідей з інформатики студентів, що навчаються на відділах “художнє дерево”, “художній метал”, “художня кераміка”, “художня шкіра”, “художній розпис”, “художнє ткацтво”, “художня вишивка та моделювання одягу”, а також вивчення досвіду викладання дисципліни в споріднених навчальних закладах.

Аналіз змісту курсу "Основи інформатики та обчислювальної техніки" здійснювався нами з позицій визначення ступеня реалізації у ньому основних дидактичних принципів і загальних вимог до розробки загальної освіти. У процесі розробки експериментального варіанта курсу дисертантом був використаний метод моделювання, а в ході його практичної апробації - педагогічний експеримент, спостереження, бесіди зі студентами, аналіз результатів виконання ними творчих завдань прикладного характеру й інші. Таким чином, у процесі проведеного дослідження використовувався практично весь комплекс відомих у педагогіці етапів дослідження в їхньому органічному взаємозв'язку, що надало змогу одержати вірогідні результати.

Методологічною основою дослідження є положення С.Л.Рубінштейна, О.М.Леонтьєва про принцип єдності свідомості й діяльності в психології, тлумачення Ю.І.Машбиця про навчання як управління навчальною діяльністю при проектуванні системи навчання, ідеї теорії М.Ф.Талізінної поетапного формування розумових дій при навчанні, роботи В.В.Давидова і Д.Б.Ельконіна про розвиваюче навчання, положення Ю.К.Бабанського, В.В.Краєвського, М.М.Скаткіна про організацію навчального процесу, а також положення А.П.Єршова, М.І.Жалдака, В.М.Монахова про інформаційну культуру як компонент загальної культури.

Наукова новизна дослідження полягає в теоретичному обґрунтуванні і практичній реалізації педагогічних принципів формування основ інформаційної культури студентів вищих навчальних закладів прикладного та декоративного мистецтва за допомогою комплексного використання НІТ.

Теоретичне значення дослідження полягає в обґрунтуванні дидактично доцільної методики навчання, орієнтованої на формування основ інформаційної культури студентів вищих навчальних закладів прикладного та декоративного мистецтва за допомогою комплексного використання НІТ.

Практичне значення дослідження полягає в тому, що розроблено навчальне забезпечення курсу інформатики (програма) і окремих розділів (навчальний посібник) для вищих навчальних закладів прикладного та декоративного мистецтва, гімназій та ліцеїв художньо-мистецького профілю, розрахованого на використання на IBM-сумісному ПК, показано організаційно-матеріальну основу Центру нових інформаційних технологій.

Апробація й упровадження результатів дослідження здійснювалося:

- у доповідях у період 1993-2000 рр. на семінарах, конференціях, нарадах, зокрема: "Косівське училище прикладного та декоративного мистецтва, його місце й роль у контексті духовної культури України" (Косів, 1995 р.), теоретико-методологічному та методичному семінарі "Гуцульщинознавство як розділ

науки та навчальний предмет" (Косів, 1996 р.), міжнародній науково-практичній конференції "Міжнародні аспекти вивчення та охорони біорізноманіття Карпат" (Рахів, 1997 р.), семінарі "Участь громадськості в прийнятті рішень і співробітництво засобів масової інформації з громадськими організаціями для побудови громадянського суспільства" (Київ, 1998 р.), науковій конференції "Мистецька та дизайнерська освіта в Україні та шляхи її інтеграції у європейський простір: досвід, проблеми, перспективи" (Івано-Франківськ, 1999 р.), науково-методичній конференції "Вища художня й дизайнерська освіта на порозі XXI століття" (Харків, 2000 р.);

- шляхом публікації результатів дисертаційного дослідження, основні положення яких викладено в роботах автора;

- у методичних рекомендаціях, підготовлених дисертантом.

Експериментальна база: Косівський коледж прикладного та декоративного мистецтва ім.В.І.Касіяна Івано-Франківської області, Вижницький коледж прикладного та декоративного мистецтва ім.Ю.Шкрібляка Чернівецької області, Ужгородський коледж мистецтв ім.М.Ерделі Закарпатської області, Косівська гімназія-інтернат та Кутське сільське професійно-технічне училище, Кутська загальноосвітня школа II-III ступеня та Яворівська загальноосвітня школа I-III ступеня Косівського району Івано-Франківської області, Івано-Франківський облметодкабінет вищих навчальних закладів I-II рівня акредитації та Косівський методкабінет відділу освіти райдержадміністрації.

На захист виносяться:

1. Теоретичне психолого-педагогічне обґрунтування методики формування основ інформаційної культури студентів вищих навчальних закладів прикладного та декоративного мистецтва за допомогою комплексного використання НІТ.

2. Удосконалений варіант навчальної програми з курсу "Основи інформатики та обчислювальної техніки" для вищих навчальних закладів прикладного та декоративного мистецтва I-II рівня акредитації, що відрізняється від типового загальноосвітнього варіанта програми введенням окремих тем та розділу "Комп'ютерна графіка й мистецтво", які включають розроблені автором навчальні проекти побудов інформаційних моделей (творчі роботи) засобами комп'ютерної графіки, а також доцільністю коригування інших розділів програми для підсилення науковості та логіки їх відповідності інформації як галузі науково-технологічних знань з одного боку, і педагогічних засад відповідного курсу вищого навчального закладу прикладного та декоративного мистецтва - з другого.

3. Навчально-методичні матеріали (експериментальний навчальний посібник, методичні рекомендації до окремих тем, творчі дослідницькі роботи - проекти), що стосуються викладання елементів комп'ютерної графіки у вищих навчальних закладах прикладного та декоративного мистецтва I-II рівня акредитації.

Структура дисертації. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних 205 літературних джерел та 8 додатків. Загаль-

ний обсяг тексту 208 сторінок. Дисертація містить 32 ілюстрації і 9 таблиць, які займають 21 сторінку.

Основний зміст роботи

У **вступі** обгрунтовано актуальність дослідження, визначено наукову проблему, об'єкт і предмет дослідження, сформульовано методологічні основи і мету, гіпотезу, завдання і методи дослідження, розкрито теоретичне і практичне значення роботи, сформульовано основні положення, які виносяться на захист.

У **першому розділі** "Теоретико-методологічні засади формування основ інформаційної культури студентів за допомогою НІТ" дано аналіз розвитку, проблем і перспектив нових інформаційних технологій на основі історико-філософського підходу. Розглянуто нові інформаційні технології навчання, визначено основні компоненти інформаційної культури як важливої складової інтелекту сучасної людини.

Так, зокрема, відзначено, що пріоритетна роль у становленні інформаційного суспільства належить системі освіти. Проте досягнення належної якості освіти в наші дні неможливо без розвитку й упровадження нових інформаційних технологій.

Сучасне розуміння інформатики тісно пов'язане з поняттям *інформаційної технології* як сукупності методів та технічних засобів, використовуваних для збирання, створення, організації, зберігання, опрацювання, передавання, подання і використання інформації, що розширює знання людей і розвиває їхні можливості в управлінні технічними й соціальними процесами. Удосконалення і розвиток нових інформаційних технологій суттєво впливає на характер виробництва, наукові дослідження, освіту, культуру, побут, соціальні взаємини й структури. Це, у свою чергу, має прямий вплив на зміст освіти, пов'язаний з рівнем науково-технічних досягнень, і опосередкований, пов'язаний з появою нових професійних умінь і навичок.

Згідно з дослідженнями (М.І.Жалдак, Н.В.Морзе, Ю.С.Рамський та ін.) найважливішими компонентами *інформаційної культури*, які мають бути сформовані в студентів, є:

1. Розуміння сутності інформації та інформаційних процесів, їх ролі в пізнанні навколишньої дійсності та перетворюючої діяльності людини, в управлінні технічними й соціальними процесами.

2. Розуміння проблем подання, оцінки і вимірювання інформації, її сприймання й розуміння, сутності формалізації суджень, зв'язку між змістом та формою, ролі інформаційного моделювання в сучасній інформаційній технології.

3. Розуміння сутності неформалізованих, творчих компонентів мислення.

4. Уміння добирати і формувати мету, здійснювати постановку задачі, висувати гіпотези, будувати інформаційні моделі досліджуваних процесів і явищ, аналізувати їх за допомогою засобів НІТ та інтерпретувати отримані результати, систематизувати факти, осмислювати й формувати висновки,

узагальнювати спостереження, передбачати наслідки прийнятих рішень і дій та вміти їх оцінювати.

5. Вміння добирати послідовність операцій і дій у діяльності, розробляти програму спостереження, досліду, експерименту.

6. Володіння знаряддєвими застосуваннями ЕОМ, системами опрацювання текстової, числової і графічної інформації, баз даних і знань, пред-метно-орієнтованими прикладними системами, системами телекомунікацій.

7. Розуміння сутності штучного інтелекту.

8. Уміння адекватно формалізувати наявні у людини знання і адекватно інтерпретувати формалізовані описи, дотримуватися належної рівноваги між формалізованою й неформалізованою складовими.

Однією з важливих складових інформаційної культури є здатність людини, що володіє необхідним інструментарієм передбачати наслідки власних дій, підпорядковувати свої інтереси нормам поведінки, які необхідно дотримуватись в інтересах суспільства, свідоме прийняття всіх тих обмежень, що вироблені "колективним інтелектом".

У другому розділі "Психолого-педагогічні основи використання НІТ у вищому навчальному закладі прикладного та декоративного мистецтва" розглядаються дидактичні аспекти застосування НІТ для формування основ інформаційної культури студентів, педагогічні вимоги до організації навчання та методичне забезпечення навчального процесу. Досліджено роль вищого навчального закладу прикладного та декоративного мистецтва як мистецької школи й осередку розвитку культури, обґрунтовано творчість як основу сучасної мистецької школи та показано науково-методичну роботу навчального закладу прикладного та декоративного мистецтва.

Зокрема зазначено, що навчання в вітчизняній та зарубіжній літературі трактується по-різному: як передавання досвіду підростаючому поколінню; групова діяльність, яка включає викладання і навчання; діяльність із відтворення культури; управління навчально-пізнавальною діяльністю тощо.

Ми виходимо з положення, що при проектуванні системи навчання найбільш плідним є тлумачення навчання як управління навчальною діяльністю (Ю.І.Машбиць).

Коли навчальна діяльність, її особливості й структура виступають як об'єкт управління, принципове значення набуває той факт, що молода людина - це не тільки об'єкт навчальної діяльності, а й суб'єкт такої діяльності. Як відмічає Д.Б.Ельконін, метою і результатами навчальної діяльності "є зміни самого суб'єкта, які містять у собі опанування визначеними способами дій, а не зміни предметів, із якими діє суб'єкт". Для розуміння специфіки навчальної діяльності важливо, що зміни в молодій людині є прямим продуктом цієї діяльності, тоді як в інших видах опанування способами дій і відповідні зміни в суб'єкті є побічним продуктом. Це значить, що діяльність можна вважати навчальною тільки тоді, коли пов'язані з нею зміни в суб'єкті відповідають її меті. Дане положення має принципове значення для комп'ютеризації навчання, оскільки

воно дозволяє відділити навчаючу систему від орієнтованої на допомогу у вирішенні завдань експертної системи.

Використання нових інформаційних технологій у навчальному процесі чинить значний вплив на способи подання змісту навчання, відкриваються широкі перспективи при вивченні дисциплін гуманітарного, природничого циклів. З'являються значні можливості розширення змістового наповнення курсів за рахунок використання засобів, що дають можливість подавати й опрацьовувати значно більші обсяги навчальної інформації порівняно з традиційними за той же час, робити її доступнішою для сприймання, зрозумілішою на основі унаочнення, відеосупроводу, інтерактивності навчаючих систем.

Поняття мистецької освіти має досить широке значення. Воно охоплює передавання й опанування специфічних та професійних знань у царині мистецтва, а також зв'язок набутих знань, що необхідні для фахової діяльності, із загальною освітою як процесом удосконалення особистості, досягнення нею соціальної зрілості, індивідуального зростання, духовного розвитку.

Кожен час диктує свої пріоритети в системі знань і ціннісних орієнтацій, виділяє головне і другорядне в них. Тому цілком правомірно говорити про сучасні теоретичні засади мистецької освіти - художньо-естетичні цінності, провідне значення в процесі формування яких у студентів належить прикладному та декоративному мистецтву і які є адекватними тим змінам, що сталися в нашому суспільстві.

Підсумовуючи висловлене вище, опираючись на висновок М.І.Жалдака, що окреслена проблема є перш за все *педагогічною*, в дисертації зазначено таке:

1. Сьогодні все більше відчувається потреба в подальшому розробленні вітчизняних програмних засобів, орієнтованих на використання в навчальному процесі.

2. Заходи, здійснювані в напрямі поширення НІТ у навчальних закладах прикладного та декоративного мистецтва, повинні бути змістовно обґрунтовані, спиратися на адекватні науково-методичні та психолого-педагогічні дослідження, адже "експериментальним матеріалом" виступають молоді люди.

3. Для розв'язання окреслених питань потрібна розробка окремої державної програми наукових досліджень, починаючи з уточнення положень концепції інформатизації освіти з урахуванням сучасного рівня апаратно-програмних засобів, тенденції їх розвитку, вітчизняного та світового досвіду.

Методологія дидактики проявляється в наступному. Результати сучасної та класичної дидактики й психології конкретизуються в контексті викладання інформатики. І навпаки, відбувається осмислення конкретного досвіду, досягнень і проблем практики викладання в навчальному закладі з позиції загальної дидактики й психології навчання. Цей зустрічний рух, напевно, і являється найбільш плідною формою взаємодії інформатики і психолого-педагогічних дисциплін.

Новизна предмету інформатики, нестабільність змісту, різнотипність технічних і програмних засобів, недостатня розробка методики викладання інформатики змушують і початківця, й досвідченого викладача інформатики знову й знову повертатись до відбору змісту, засобів і методів навчання курсу. Тут йому на допомогу повинні прийти загальні принципи дидактики. У дисертації ці принципи конкретизуються в контексті навчання інформатики.

Рис. Принципи дидактики в контексті викладання основ інформатики та обчислювальної техніки

Використання НІТ ні у якому випадку не повинно збіднити або замінити мистецьку творчість людського розуму, закладених природою здібностей, художню, естетичну сторону нашого життя. У прикладному та декоративному мистецтві комп'ютери, очевидно, доцільно використовувати для скорочення певної рутинної, "чорнової" роботи, вивільнюючи цим самим час для творчої і дослідницької діяльності. Чималі можливості полягають у використанні програмного забезпечення для виконання побудов і зображень, елементів орнаментів тощо. Справжнім архівом мистецтвознавця, фахівця у галузі прикладного декоративного мистецтва є пам'ять ЕОМ. Неоціненною є допомога НІТ у навчальному закладі прикладного та декоративного мистецтва. А чого варте налагодження поліграфічної бази! І над цим усім повинна стояти, керуючи процесом опрацювання інформації, *людина-користувач* ЕОМ.

Інколи виникають протиріччя та заперечення. То зустрічаємося з невдалим машинним продуктом, то немає ніяких підстав вважати доцільним використання технічних прогресивних засобів у мистецтві. Чи не будуть штучно надумані одержані механічним способом форми, а не свідомо осмислені люди-

ною мотиви? Маємо широке поле для наукового дослідження і обміну думками. Хоча, правильніше було б сказати, що ми лиш із великими труднощами і надто повільно навчаємося використовувати для створення ужиткових речей побутової обстановки невичерпні багатства нових інформаційних технологій.

Третій розділ "Шляхи формування основ інформаційної культури студентів за допомогою НІТ у вищому навчальному закладі прикладного та декоративного мистецтва" присвячено розгляду курсу основ інформатики та обчислювальної техніки як бази для формування інформаційної культури студентів, програми курсу й експериментального навчального посібника. Показано наукову, пізнавальну та експериментальну роботу Центру НІТ вищого навчального закладу прикладного та декоративного мистецтва і його складових: кабінету основ інформатики й обчислювальної техніки та комп'ютерної лабораторії. Дано аналіз та проведена експериментальна перевірка результатів дослідження розвитку основ інформаційної культури студентів.

Відзначено, що місце й зміст курсу "Основи інформатики та обчислювальної техніки" у вищому навчальному закладі прикладного та декоративного мистецтва значною мірою залежать від рівня інформатизації навчального процесу, розробки нових інформаційних технологій навчання та їх використання при вивченні різних дисциплін, змістового наповнення інших навчальних предметів у різних освітніх галузях, в тому числі таких, як словесність, художня культура, математика, природознавство, технологія та ін., які необхідно розглядати як "цілісну систему взаємопов'язаних і взаємодіючих підсистем навчання й виховання".

Вивчення інформатики студенти нерідко починають із наснагою, але через якийсь час інтерес гасне. Аналіз і обговорення з викладачами й студентами причин цього явища дозволяє стверджувати, що справа полягає в потребах особистості молодих людей. Якщо вони реалізуються (і не тільки при вивченні інформатики), інтерес до предмета виникає й росте автоматично; якщо немає місця потребам, їхньої реалізації, то немає і мотивів для навчання.

Головною метою експериментального курсу "Основи інформатики та обчислювальної техніки" є:

1) сформувати знання, уміння й навички, необхідні для раціонального використання засобів сучасних інформаційних технологій при розв'язуванні задач, пов'язаних з опрацюванням інформації, її пошуком, систематизацією, зберіганням, поданням, передаванням;

2) ознайомити студентів із роллю нових інформаційних технологій у сучасному виробництві, науці, повсякденній практиці, із перспективами розвитку обчислювальної техніки;

3) започаткувати основи інформаційної культури студентів.

Дослідники, які розглядали питання про доцільність структурування та управління діяльністю студентів при використанні НІТ, дійшли висновку, що добрий методичний посібник не пригнічує, а швидше стимулює самостійність студентів. При правильному використанні він стає часткою середовища, з якою взаємодіє молодь, забезпечуючи їм більшу можливість досягнення мети при

управлінні навчанням із боку викладача. Ми поділяємо ці погляди і враховували їх при створенні експериментального посібника.

У першому розділі посібника “Основи комп’ютерних технологій” дано короткі відомості про нові інформаційні технології, основи комп’ютерної графіки, основні поняття та принципи побудови елементарних зображень на персональному комп’ютері.

У другому розділі посібника “Графічні можливості мови BASIC” основна увага приділена розгляду засобів комп’ютерної графіки, найпростіших графічних побудов, вивченню графічних операторів мови програмування QBASIC, побудов на основі математичних формул і закономірностей. Наведено ряд прикладів-програм, в яких продемонстровано графічні можливості мови.

Третій розділ посібника “Графічні можливості мови TURBO PASCAL” присвячено розгляду графічних можливостей різних типів адаптерів мови програмування TURBO PASCAL (на прикладі версій 6.0, 7.0). Викладений матеріал містить достатні теоретичні відомості, необхідні для засвоєння використання графіки на IBM-сумісних персональних комп’ютерах. Матеріал супроводжується як фрагментами, так і програмами, які демонструють можливості мови для побудови графічних об’єктів.

“Графічні редактори” – четвертий розділ, тут графічні побудови розглядаються на прикладі типового графічного редактора PAINTBRUSH (версія для MS DOS і WINDOWS 3.1), а також графічного редактора PAINT для WINDOWS '95(98). Увагу приділено основам роботи з графічними редакторами COREL DRAW, FOTOSHOP, 3D STUDIO та техніці побудови елементарних зображень у них.

Матеріал супроводжується контрольними запитаннями-тестами, питаннями для повторення і прикладами підсумкових творчих робіт із фаху. Для самоконтролю засвоєння навчального матеріалу рекомендується виконати ряд лабораторних робіт, які охоплюють весь зміст викладених тем.

На нашу думку, пропонований навчальний посібник буде корисним у різних навчальних закладах. Ним можуть скористатись вчителі шкіл, викладачі інформатики, студенти вищих навчальних закладів різних рівнів акредитації, фахівці у галузі художнього мистецтва та широкий загал користувачів персональних комп’ютерів, які цікавляться питаннями комп’ютерної графіки. Автори ставили за мету прослідкувати процес розвитку комп’ютерних технологій стосовно створення графічних зображень. При цьому важливим є те, що враховано як найновіші досягнення у цій галузі, так і реальний стан справ із забезпеченням комп’ютерною технікою різних навчальних закладів. Матеріал корисний для професійного вдосконалення фахівців художніх спеціальностей.

З наведеного переліку можна побачити, що зміст посібника розкриває основні складові поняття основ інформаційної культури для студентів художньо-мистецьких спеціальностей.

Згідно з нашим дослідженням пропонується схема організації застосування ІТ у навчальному закладі прикладного та декоративного мистецтва, де осе-

редком формування інформаційної культури студентів є Центр нових інформаційних технологій, до складу якого входять:

- навчальний кабінет “Основ інформатики та обчислювальної техніки”
- комп’ютерна лабораторія.

Експериментальна та дослідна робота Центру НІТ ККПДМ ім.В.І.Касіяна, як складова наукової частина закладу, глибоко переконує, що успішність комп’ютеризації мистецької та дизайнерської освіти визначається такими чотирма факторами:

1. Наявністю обчислювальної техніки і сучасного програмного забезпечення.

2. Високопрофесійною підготовленістю викладацького складу педагогів.

3. Розробленою методикою викладання, відповідно до потреб мистецької та дизайнерської освіти в цілому.

4. Специфікою викладання відповідно до потреб мистецької та дизайнерської освіти в певних типах навчальних закладів (наприклад, прикладного та декоративного мистецтва).

Комп’ютерна лабораторія є місцем експериментальної роботи і дослідження міжнародної комп’ютерної мережі – Інтернет, зокрема. Адже все більше освітян починають розуміти, що Інтернет - це не просто розвага викладача інформатики й студентів, а відмінна реклама, вихід їх навчальних закладів у світовий простір. Навіть за наявності лише електронної пошти, без підключення до Інтернету в режимі on-Line, можна брати участь у вітчизняних або міжнародних телекомунікаційних проєктах, спілкуватися з іншими навчальними закладами, підписатися на телеконференції і на списки розсилання.

У мистецьких вищих навчальних закладах, і прикладного та декоративного мистецтва зокрема, які традиційно готують спеціалістів з інформаційної діяльності, необхідно передбачити окремий курс Інтернет, завданням якого є надання загальних відомостей про програмне забезпечення, пошукові засоби, перспективи її розвитку й використання в професійній діяльності, пошук ресурсів і послуг, аналіз одержаної інформації.

Дослідження проводилось у період із вересня 1990р. по травень 2000р.

Констатуючий етап (1990-1995р.р.) був присвячений вибору теми дослідження, особлива увага приділялась аналізу формування культури молодії людини в широкому аспекті (економічної, екологічної, інформаційної). При цьому використовувались в основному машини ДВК-3М “Електроніка”, аналізувалась науково-педагогічна література.

Аналіз викладання даного предмета в 1986-1990 рр. показав доцільність деякої перестановки тем і перерозподіл годин на їх вивчення. Це зумовлено ростом кількості навчальних закладів, забезпечених комп’ютерними класами, тому виникла необхідність збільшити кількість годин на вивчення комп’ютерної графіки. Програма на той момент була розрахована на 102 год. Для цього визначалась результативність викладання навчального предмету на І-ІІ курсах на основі розробленої програми шляхом спостереження за процесом роботи студентів із персональними комп’ютерами на заняттях і в позаурочний

час, аналізу контрольних і самостійних робіт, усних відповідей студентів. Проводився аналіз труднощів, які виникали в студентів при розв'язанні задач.

Пошуковий етап (1995-1997р.р.) відігравав роль фактора становлення дослідження, пошуку шляхів розв'язання проблеми формування основ інформаційної культури студентів у навчальних закладах прикладного та декоративного мистецтва, базою послужили ПК "Пошук 2" 286 з IBM сумісним процесором.

Аналіз результатів першого етапу дав змогу усунути недоліки програми, конкретизувати зміст і переробити її для IBM-сумісних ПК, які на той час вже були в Косівському коледжі прикладного та декоративного мистецтва ім.В.І.Касіяна, а також створити достатню кількість практичних вправ і удосконалити методику вивчення курсу "Основи інформатики та обчислювальної техніки" на I-II курсах.

Формуючий етап (1997-2000р.р.), у ньому взяли участь 623 студенти. Завданням цього етапу була попередня апробація створеної програми навчальної дисципліни, виявлення недоліків, відпрацювання методики дослідження.

Для цього визначалась результативність навчання шляхом спостереження за процесом роботи студентів із персональними комп'ютерами на заняттях і в позаурочний час, аналізу контрольних і самостійних робіт, усних відповідей студентів. Проводився аналіз труднощів, які виникали в студентів при розв'язанні задач.

Завданням основного формуючого етапу була апробація навчального посібника "Комп'ютерні технології графічних побудов", налагодження матеріально-технічної бази Центру НІТ.

Проведені дослідження і експериментальні результати дозволили зробити висновок про доцільність і правильність вибраної теми дослідження, її важливість і потребу педагогічного, психологічного, мистецтвознавчого, математичного й ергономічного обґрунтування формування основ інформаційної культури в навчальних закладах прикладного та декоративного мистецтва.

Результати експерименту дозволили зробити висновок, що вивчення курсу інформатики на базі застосування НІТ, починаючи з I курсу в навчальному закладі прикладного та декоративного мистецтва є ефективним засобом формування основ інформаційної культури, пропедевтичним як для опанування складності образного мислення, так і формування навичок користувача персонального комп'ютера, таких як володіння знаряддєвими застосуваннями персонального комп'ютера, системами опрацювання текстової, числової і графічної інформації, баз даних і знань, предметно-орієнтованими прикладними системами тощо, активізує пошукову і творчу діяльність, створює передумови для розвиваючого навчання, підвищуючи рівень пізнавальної активності. Цей висновок підтверджується ще й тим, що позитивні дані були одержані також у школах.

У ході експериментальної роботи нами вивчалася також ефективність різноманітних форм і методів організації навчального процесу. Непогані результати дало використання колективних форм роботи студентів (творчі групи по

2-3 студенти) у процесі упорядкування і розв'язання завдань прикладного характеру, зокрема, розробка й реалізація інформаційних моделей.

Студенти виконували завдання на основі методу проектів із тем “Пейзаж”, “Архітектура”, “Натюрморт”, “Абстракція”, “Елементи орнаменту” тощо. Результати підтвердили зростання інтересу до навчання та пізнавальної активності.

Метою даних занять є закріплення та систематизація вивченого матеріалу із засобів комп'ютерної графіки, найпростіших графічних побудов, графічних операторів, побудов на основі математичних формул і програмних засобів комп'ютерної графіки, використання сучасних графічних пристроїв.

Творчі роботи студентів підтверджують ефективність вибраної методики - *методу творчих дослідницьких проектів*. Крім традиційних часто використовуваних методів навчання (лекції, практичні, лабораторні заняття, семінари і т.д.), проводився практикум, на якому проходили творчі звіти студентів про реалізацію проектів завдань і їхнє обговорення.

На підставі проведеного дослідження зроблено наступні **висновки та рекомендації** щодо формування основ інформаційної культури студентів у навчальних закладах прикладного та декоративного мистецтва I-II рівня акредитації:

1). Існуючі варіанти курсу “Основи інформатики та обчислювальної техніки” в навчальних закладах I-II рівня акредитації прикладного та декоративного мистецтва не відображають тенденції розвитку структури навчання даного предмету у навчальних закладах указанного типу. Аналіз змісту курсу показав його відставання від динаміки розвитку суспільства.

2). Удосконалення курсу “Основи інформатики та обчислювальної техніки” до програм навчальних закладів прикладного та декоративного мистецтва є велінням часу, важливим елементом розвитку інформаційної культури студентів. Аналіз змісту навчального процесу виявив стійку тенденцію до диференціації навчання.

3). Опрацювання результатів навчання та формування основ інформаційної культури студентів свідчить про те, що розробка й удосконалення змісту освіти з основ інформатики та обчислювальної техніки для навчальних закладів, в тому числі і для I-II рівня акредитації, була і залишається однією з актуальних проблем сучасної педагогічної науки і практики, що потребує дальших досліджень. В умовах швидкого розвитку процесу інформатизації суспільства ця проблема набула особливої актуальності. Дослідження проведено в педагогічному напрямку, при цьому важливим бачиться науковий аналіз проблеми з точки зору мистецтвознавства, психології, математики та ергономіки.

4). Диференціація навчання для різних типів навчальних закладів потребує відповідної професійної підготовки викладачів інформатики навчального закладу I-II рівня акредитації прикладного та декоративного мистецтва. При цьому особлива увага відводиться курсовій перепідготовці, курсам комп'ютерної грамотності для викладачів.

5). Вивчення студентами коледжу прикладного та декоративного мистецтва основ інформатики та обчислювальної техніки повинно вводити їх у світ сучасних інформаційних технологій, сприяти формуванню основ інформаційної культури в найширшому розумінні цього слова. Тому зміст освіти з основ інформатики та обчислювальної техніки, будучи спрощеною моделлю інформатики, має оптимально поєднувати в собі елементи науки, техніки, технології та мистецтва, бо тільки за цієї умови він служитиме надійним педагогічним засобом реалізації тих соціально-педагогічних функцій, які покладаються на навчальні заклади.

6). Розроблений експериментальний варіант курсу для навчальних закладів І-ІІ рівня акредитації ПДМ забезпечує підготовку майбутніх фахівців до широкого використання сучасних технологічних досягнень у професійній діяльності.

7). Найбільш раціональним варіантом формування основ інформаційної культури студентів у навчальних закладах прикладного та декоративного мистецтва І-ІІ рівня акредитації вважаємо такий, розробка якого ґрунтується на принципах науковості, соціальної зумовленості, демократизації виховання та розвитку у навчанні, систематичності і послідовності, доступності та зв'язку з практикою.

8). Перспективами розвитку курсу вважаємо послідовне вдосконалення матеріально-технічної бази новою комп'ютерною технікою (необхідністю є наявність комп'ютерного класу з 10-15 робочими місцями) і поліграфічним обладнанням нового типу, сучасним українізованим прикладним програмним забезпеченням, а також розробкою альтернативних навчальних програм для підготовки фахівців із кожної окремої спеціальності.

9). Включення до змісту курсу "Основи інформатики та обчислювальної техніки" розділу "Комп'ютерна графіка і мистецтво" підсилило його науковість і вузькоспеціалізовану прикладну спрямованість на підготовку фахівців прикладного та декоративного мистецтва. При цьому доцільним є викладання у бакалавратурі окремого спецкурсу "Комп'ютерні технології графічних побудов" присвяченого питанням комп'ютерної графіки, а також спецкурсу "Інтернет" з метою конкретного вирішення питань курсового і дипломного проектування, а в майбутньому з можливістю підготовки фахівців комп'ютерної графіки й дизайну.

10). Важливою умовою розробки змісту освіти з основ інформатики та обчислювальної техніки є використання різноманітних програм, навчальних посібників, дидактичних матеріалів та інших доступних викладачеві засобів, вибір яких здійснюється кожним студентом відповідно до обраного фаху та на основі психолого-педагогічної діяльності.

11). Розробку змісту освіти на рівні навчального матеріалу доцільно здійснювати з врахуванням швидкого прогресу інформатизації суспільства, соціальних запитів до навчальних закладів прикладного та декоративного мистецтва, досягнень науково-технічної думки, розвитку мистецького надбання народу, потреб виховання та розвитку молоді, демократизації навчального

процесу, посилення зв'язку навчання з практикою та професійною підготовкою фахівців, згідно з потребами народного господарства.

Основні висновки дослідження викладено в таких публікаціях:

1. Близнюк М.М., Дрінь Б.М., Козич О.В. Комп'ютерні технології графічних побудов: експериментальний навчальний посібник.- Чернівці: Прут, 1999.- 256 с.

2. Близнюк М.М. Програма курсу "Основи інформатики та обчислювальної техніки" для навчальних закладів I-II рівня акредитації декоративно-прикладного мистецтва.- Косів: Комп'ютерна лабораторія ККПДМ, 1998.- 28 с.

3. Близнюк М.М. Прикладне і декоративне мистецтво та сучасна електронно-обчислювальна техніка // Гуцульська школа: регіональний науково-методичний журнал.- Яворів: №1(5), 1996, С. 14-16.

4. Близнюк М.М. Машинна графіка персонального комп'ютера в орнаментах прикладного та декоративного мистецтва (проблеми викладання експериментального курсу) // Нові технології навчання: Наук.-метод. зб. - К.: ІЗМН, 1997.- Вип.21.- С. 59-65.

5. Близнюк М.М., Сусак К.Р. Проблема інформаційної культури молоді і педагогічні аспекти її вирішення в навчальних закладах декоративно-прикладного мистецтва // Проблеми освіти: Наук.-метод. зб.- К.: ІЗМН, 1998.- Вип.12.- С. 173-176.

6. Близнюк М.М., Гаврилей В.М. До методики використання нових інформаційних технологій при вивченні іноземної мови в коледжі прикладного та декоративного мистецтва // Педагогічний вісник ККПДМ ім.В.І.Касіяна.- Косів: Комп'ютерна лабораторія ККПДМ.- Вип.1.- С. 35-37.

7. Близнюк М.М. Нові інформаційні технології в аспекті розвитку мистецької та дизайнерської освіти (на матеріалі роботи центру НІТ ККПДМ ім.В.І.Касіяна) // Діалог культур: Україна у світовому контексті. Художня освіта: Зб. наук. праць / Упоряд. і відп. ред. С.О.Черепанова.- Львів: Світ, 2000.- Вип.5.- С. 405-414.

8. Близнюк М.М. Апробація авторського експериментального навчального посібника "Комп'ютерні технології графічних побудов" у навчальному закладі ПДМ і перспективи для тканин трикотажного одягу // Вісник Харківського художньо-промислового інституту.- 2000.- вип.3.- С. 269-242.

10. Близнюк М.М., Близнюк О.В. Технологія комп'ютерного дизайну трикотажного одягу в народних традиціях // Тези доповідей міжнародної конференції "Дизайн-2000".- Херсон: держ. техн. ун.-т.- 2000.- С. 76-78.

11. Близнюк М.М. Інформатика в коледжі прикладного та декоративного мистецтва // Комп'ютер у школі та сім'ї.- 2001.- №1.- С. 46-48.

Анотація

Близнюк М.М. Формування основ інформаційної культури у студентів вищих навчальних закладів прикладного та декоративного мистецтва.- Рукопис.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спеціальністю 13.00.02 - теорія і методика навчання інформатики.- Національний педагогічний університет ім. Н.П.Драгоманова, Київ, 2000.

Дисертацію присвячено питанням формування основ інформаційної культури студентів на основі комплексного використання нових інформаційних технологій (НІТ) у вищому навчальному закладі прикладного та декоративного мистецтва. Розглянуто теоретико-методологічні засади формування основ інформаційної культури студентів на основі комплексного використання НІТ, психолого-педагогічні основи використання НІТ у вищому навчальному закладі прикладного та декоративного мистецтва. Запропоновано шляхи формування основ інформаційної культури студентів за допомогою комплексного використання нових інформаційних технологій у вищому навчальному закладі прикладного та декоративного мистецтва.

Ключові слова: інформаційна технологія, інформаційна культура, персональний комп'ютер, прикладне та декоративне мистецтво.

Аннотация

Близнюк Н.Н. Формирование основ информационной культуры у студентов высших учебных заведений прикладного и декоративного искусства.- Рукопись.

Диссертация на соискание научной степени кандидата педагогических наук по специальности 13.00.02 - теория и методика обучения информатики.- Национальный педагогический университет им.Н.П.Драгоманова, Киев, 2000.

Диссертация посвящена вопросам формирования основ информационной культуры студентов на основе комплексного использования новых информационных технологий (НИТ) в высшем учебном заведении прикладного и декоративного искусства. Рассмотрены теоретико-методологические основы формирования основ информационной культуры студентов на основе комплексного использования НИТ, психолого-педагогические предпосылки использования НИТ в высшем учебном заведении прикладного и декоративного искусства. Предложены пути формирования основ информационной культуры студентов с помощью комплексного использования новых информационных технологий в высшем учебном заведении прикладного и декоративного искусства.

В первом разделе "Теоретико-методологические основы формирования основ информационной культуры студентов с помощью НИТ" дан анализ развития, проблем и перспектив новых информационных технологий на основе историко-философского подхода. Рассмотрены новые информационные тех-

нологии обучения, определены основные составные информационной культуры как важной части интеллекта современного человека.

Так, в частности отмечено, что приоритетная роль в становлении информационного общества принадлежит системе образования. Тем не менее достижение надлежащего качества образования невозможно без развития и внедрения информационных технологий.

Во втором разделе "Психолого-педагогические аспекты применения НИТ для формирования основ информационной культуры студентов, педагогические требования к организации обучения и методическое обеспечение учебного процесса. Исследовано роль высшего учебного заведения прикладного и декоративного искусства как художественной школы и звена развития культуры, обосновано творчество как основу современной художественной школы и показано научно-методическую работу учебного заведения прикладного и декоративного искусства.

Указано, что использование компьютера в учебном процессе совершает значительное влияние на содержания обучения, открываются широкие перспективы при изучении дисциплин гуманитарного, естественного циклов. Появляются значительные возможности расширения содержательного наполнения курсов за счет использования средств, которые дают возможность предоставлять и обрабатывать значительно большие объемы учебной информации сравнительно с традиционными за то же время, делать ее доступной для восприятия, понятной на основе наглядности, видеосопровождения, интерактивности обучающих систем.

Третий раздел "Пути формирования основ информационной культуры студентов с помощью НИТ в высшем учебном заведении прикладного и декоративного искусства" посвящен рассмотрению курса основ информатики и вычислительной техники как базы для формирования информационной культуры студентов, программы курса и экспериментального учебного пособия. Показана научная, познавательная и исследовательская работа Центра НИТ высшего учебного заведения прикладного и декоративного искусства и его составных частей: кабинета основ информатики и вычислительной техники, а также компьютерной лаборатории. Дано анализ и проведена экспериментальная проверка результатов исследования развития основ информационной культуры студентов.

Подитоживая высказанное выше, опираясь на вывод М.И.Жалдака, что очерченная проблема есть прежде всего *педагогической*, укажем:

1. Сегодня все больше ощущается потребность в дальнейшей разработке отечественных программных средств, ориентированных на использование в учебном процессе.

2. Мероприятия, осуществляемые в направлении распространения НИТ в учебных заведениях прикладного и декоративного искусства, должны быть содержательно обоснованные, опираться на адекватные научно-методические и психолого-педагогические исследования, ведь "экспериментальным материалом" выступают молодые люди.

3. Для решения очерченных вопросов нужна разработка отдельной государственной программы научных исследований, начиная с уточнения положений концепции информатизации образования с учетом современного уровня аппаратно-программных средств, тенденции их развития, отечественного и мирового опыта.

Ключевые слова: информационная технология, информационная культура, персональный компьютер, прикладное и декоративное искусство.

The Summary

Blyznyuk M.M. Formation of the Basis of the Information Culture of the students of the Higher Institutions of Applied and Decorative Arts.- Manuscript.

The thesis for the degree of candidat of pedagogical science in the speciality 13.00.02 - theory and methods of teaching informatics.- Dragomanov Ukrainian State Teachers' training university, Kyiv, 2000.

Complex use of the new information technologies in formation of the basis of the information culture of youth at the Institute of Applied and Decorative Arts is grounded in the thesis. Theoretic-methodological approaches in formation of the basis of information culture of youth with the help of the New Information Technologies, and psychological-pedagogic basis of the use of the New Information Technologies at the Institute of Applied and Decorative Arts are reviewed here.

Ways of formation of the basis of information culture of the students with the help of the New Technologies at the Institute of Applied and Decorative Arts are proposed in this thesis.

The keywords: information technology, information culture, computer, applied and decorative arts.